

Vreme: 25.07.2026 12:44

Medij: blic.rs

Link: <https://www.blic.rs/biznis/after-hour/godisnje-se-unisti-9-odece-eu-uvodi-zabranu/feyj7cf>

Autori: Nada Matić

Teme: Evropska komisija

Naslov: Godišnje se uništi 9% nove odeće, ali EU tome staje na put - uvodi zabranu! Evo šta to znači za trgovce, stigle prve kritike

3580

Velikim kompanijama u Evropskoj uniji više neće biti dozvoljeno da uništavaju neprodatu odeću i obuću, prema pravilima koja su stupila na snagu u nedelju. Propisi EU zahtevaju od pogođenih kompanija da preprodaju ili doniraju svoju robu umesto da je odlažu. Uništavanje se ponekad smatra jeftinijim od skladištenja, renoviranja ili ponovne ponude proizvoda. Izuzeci se primenjuju kada je roba opasna, oštećena ili kontaminirana, ili se ne može ponovo upotrebiti ili renovirati. Predmeti koji su ponuđeni kao donacije nekoliko društvenih organizacija sa sedištem u EU, ali nisu prihvaćeni u određenom roku, takođe mogu biti uništeni. Nova pravila će kasnije biti proširena na kompanije. Ona su deo Propisi EU o ekodizajnu, koji je stupio na snagu u julu 2024. godine. Nemačko udruženje trgovaca na malo (HDE) saopštilo je da bi zabrana mogla koristiti potrošačima povećanjem ponude robe sa popustom putem maloprodajnih objekata, diskontnih pijaca i kanala polovne robe. Izvršni direktor Stefan Gent takođe vidi potencijalne ekološke koristi, "jer se manje uništava skoro nova odeća, a proizvodi se češće preprodaju ili doniraju". Gent je priznao da će se trgovci na malo suočiti sa izazovima. "Ne može se sva neprodana roba lako preprodati ili donirati", rekao je on. Razlozi za to mogu uključivati oštećeno pakovanje, visoke troškove logistike, nedostatak potražnje ili nisku vrednost proizvoda. Trgovci na malo bi se suočili sa dodatnim troškovima za skladištenje, sortiranje, renoviranje i remarketing, kao i sa zahtevima za dokumentaciju, pravnim nesigurnostima i praktičnim preprekama oko doniranja i prodaje polovne robe, rekao je on. Nemačko udruženje proizvođača modne odeće pozdravilo je novu regulativu. "Odeća je vredan proizvod čije uništenje treba izbegavati", rekao je izvršni direktor Tomas Lange. Rekao je da zabrana uništavanja šalje važan signal za odgovornije korišćenje resursa. Regulativa će imati mali uticaj na većinu evropskih kompanija za odeću, jer se neprodana roba obično ne uništava. Pravi izazov leži u velikim količinama jeftinih proizvoda ultrabrze mode koje potrošači naručuju direktno od dobavljača van Evrope, rekao je Lange. Pozvao je da se od ovih kompanija zahteva da doprinose troškovima sakupljanja, sortiranja i reciklaže polovnog tekstila na isti način kao i od evropskih proizvođača. Nemačko udruženje tekstilne i modne industrije kritikovalo je zakon zbog nerealnosti, opterećenja domaće industrije birokratijom i neuspeha u rešavanju problema brze mode. Efikasnije strukture za sakupljanje, sortiranje i reciklažu potrebne su za veću održivost, rekao je stručnjak iz industrije Jonas Štrake. Bez njih, tvrdio je, zabrana uništavanja bi ostala papirni tigar. "U praksi, nažalost, to ne doprinosi pravoj cirkularnoj ekonomiji", rekao je. Ekološke grupe su izrazile slične zabrinutosti. Moric Jeger-Roško iz Grinpisa je opisao zabranu kao ispravnu u principu, ali je rekao da sadrži rupe. "Kompanije mogu lako da zaobiđu pravila, na primer pogrešnim označavanjem proizvoda. Bez dosledne primene, ništa se neće promeniti u praksi", rekao je. Osnovni problem - brza moda - ostao je netaknut zakonom. WWF je opisao zabranu uništavanja kao važan prvi korak, ali je takođe rekao da je zakon dobar samo koliko i njegova primena. "Biće efikasan samo kada vlasti budu dosledno pratile i sprovodile zahteve", rekla je Silke Divel-Rit iz ekološke organizacije. Prema podacima Evropske komisije, između 4% i 9% neprodatog tekstila u Evropi se uništi svake godine, a da nikada nije nošen, što generiše oko 5,6 miliona tona emisije CO2. (Izvor: SEEbiz)

